

מפגש חנוכה בנושא:

בימים ההם בזמן הזה

שליח יקר, שיעור זה לחנוכה קשור בקשר הדוק למלחמה, וממחיש את רחשי הלב היהודיים דרך נרות החנוכה. השיעור ממחיש את 'בימים ההם בזמן הזה', מלחמת המכבים, ומלחמתנו אנו, העם היהודי אל מול החושך והרוע. במערך 4 ערכים יהודיים שהשתמרו מהימים ההם עד הזמן הזה, ובנוסף הדלקה משותפת ותפילה משותפת. ניתן להוריד כל קטע מהמערך בלי שיפגע ברעיון הכללי. באם השיעור מתקיים בחנוכה, רצוי להביא חנוכיה ונרות ולבצע מעין הדלקה משותפת.

כתיח - הצגת נושא השיעור

נפתח בסרטון קצר שגורם לריכוז ואתגר בקרב התלמידים. הסרטון מעביר בקצרה את המסר שישנם ערכים שנשמרו מימי המכבים ועד ימינו.

כבר 2200 שנה לערך, בערבים החשוכים והקרים של השנה, העם היהודי מאיר את החושך, ומיליוני יהודים מדליקים חנוכיה, לזכר נס פך השמן, והמנוחה שלא כבתה. כך זה נראה בימים אלה (תמונת החיילים)

מעבר לחנוכויות, יש ערכים ומסרים אקטואליים בימים ההם שעדיין אקטואליים גם בזמן הזה. היום נדבר על כמה מהמסרים האלה, מסרים שהיו אקטואליים אז ויכולים ללוות אותנו במיוחד היום בתקופה העכשווית של המלחמה. בהקשר לכל מסר, כאמור, תקבלו גם חידת מקלות.

המסר הראשון - תקווה

המסר האקטואלי הראשון גם בימים ההם וגם בזמן הזה הוא ה"תקווה" שיש לנו תמיד בלב, האמונה שעם ישראל חי, על אף ולמרות הכל.

למי מהתלמידים יש תבשיט של חי? של מגן דוד? סטיקר עם ישראל חי?

כמו בזמן הזה, גם בימים ההם, בעם ישראל פיעמה תמיד התקווה.

נפתח בחידה של השורד הראשון מהימים ההם ועד הזמן הזה - התקווה היהודית. הצגת החידה באמצעות המצגת או באמצעות מתנדבים שיקבלו מקלות פיזיים וינסו לפצח את החידה. רמז: פשוט יוצרים את התקווה, כותבים את התקווה. (הפתרון - יוצרים את המילה תקווה)

אחרי שפיצחנו את התקווה, נדבר על המסר של תקווה באמצעות סיפור שמופיע במגילת אנטיוכוס (סקסט ששווה קריאה):

אנטיכוכס ציווה על שר צבאו בגריס לא לאפשר ליהודים לקיים את יהדותם בשום אופן, הממלכה היוונית צריכה להיות מים אל ים. מי שמצטרף - ברוך הבא- מי שלא - למיתה. לא חגים, לא ברית, לא שבת. הגיע יום שישי, כפר שלם של יהודים שומרי שבת הבינו שאם הם ישמרו את השבת יהרגו את כולם. הם ארזו את הדברים, הלכו להרים, עם האוכל והילדים ושמרו את השבת במערה, אבל מה, היוונים עקבו אחריהם,

ביקשתי תמונה מהבינה המלאכותית להראות לי כיצד זה נראה, משפחה שומרת שבת במערה. מה הסגיר אותם? איך היוונים הבינו שהם שומרי שבת? הסתכלו על התמונה בעיניים של חיל יווני. (ישנו גביע קידוש)

היוונים הבינו שהמשפחות במערה לא מיישמים את הצו של 'לא להיות יהודי', הם הבעירו את פי המערה וכך שרפו כאלף אנשים, משפחות, נשים וילדים.

זה כבר היה בלתי נסבל, מתתיהו שהיה איש רוח מבוגר, בהן, דרבן את חמשת ילדיו, שהיו גיבורים, לצאת מול האימפריה היוונית האדירה לקרב על החיים. יהודה הבן המנהיג הפך בין לילה למנהיג צבאי, אסף בין 6000-3000 לוחמים והם יצאו לקרב. ובקרב הזה יהודה נפל.

ארבעת הבנים עוזבים את שדה הקרב, חוזרים לאבא שלהם מתתיהו בפנים נפולות, אולי גם ביאוש ואומרים לו: זהו, יהודה נפל. איך מגיב מתתיהו על אסון נפילת בנו? האם גם הוא נופל ליאוש? בואו נשמע תמלול של האב ובניו בשעת המלחמה, על פי הכתוב במגילת אנטיכוכס:

במילים שלנו: אני, סבא זקן, אצא למלחמה. אין יאוש! יש רק תקווה! המלחמה היא על החיים של כל עם ישראל! הם קמו יצאו, ובאופן ניסי נצחו את הצבא היווני האדיר והחזירו את השליטה בערים, בכפרים ובמקדש.

המסר הראשון מהימים ההם ועד הזמן הזה הוא תקווה לטוב. ניצחון המכבים המעטים על האימפריה היוונית, באופן כמעט בלתי אפשרי, הוא סמל לכך שהתקווה, למרות החושך, תמיד קיימת.

נישא יחד תפילה שתוקנה לשלום החטופים, האחים והאחיות שלנו: (אפשר להזמין מורה/מנהל וכו)

המסר השני - ניצחון על החושך

המסר השני מהימים ההם ועד הזמן הזה הוא ניצחון האור על החושך. על פי ההלכה היהודית את החנוכה מדליקים לא ביום אלא דווקא משתשקע החמה, מהרגע בו יש חושך. כי האור מאיר את החושך, מנצח את החושך.

יש בעולם חושך, אני רוצה להקריא לכם קטע מהימים ההם, ותגידו לי אם החושך הזה מוכר לכם. וזה לא מבאן חדשות, זה מספר מקבים פרק א...

"...ויפלו על העיר פתאום ויכו בה מכה רבה, ויקחו את שלל העיר, וישרפו באש ויהרסו את בתיה... וישבו את הנשים ואת הטף, וישפכו דם נקי, ויצברו נשק ואוכל... ויהיו לשטן רע לישראל תמיד... ויטמאו את המקדש... וינוסו תושבי ירושלים ובניה יעזבוה..."

יש תקופות בהיסטוריה בהן החושך מתגבר - ממצרים ועד הזמן הזה.
מצרים - הרג ועבודת פרך
המן - השמדת היהודים
יוון - השמדת היהדות, שבי, ביזה
רומא - חורבן המקדש, הרג, והגליית ישראל מארצו
הנאציזם - השמדת היהודים
בזמן הזה - האויבים סביבנו, מלחמת בני האור בבני החושך, כמו שמדברים באחרונה.

אבל במבט על, של אלפי שנים, כל האימפריות הענקיות והסופר חזקות קמו ונפלו, כמו עשן, אבל האור היהודי ממשיך לדלוך ברצף אלפי שנים, למרות החושך, ואולי דווקא בגלל החושך, היהדות חיה וקיימת. כמו אותו פך שמן קטן וטהור שדלק שמונה ימים ברצף בלי להיכבות (למרות שבדרך הטבע היה מספיק ליום אחד בלבד, אבל באופן לא טבעי, ניסי, המשיך לדלוך)

בימים ההם - בזמן הזה אנו מאמינים בהתגברות האור ובניצחון האור על החושך

ניתן להקרין את חילי צהל בעזה, קובעים מזוזה ומניפים דגל או להתבונן רגע בחנוכה מדהימה בשדרות אותה הכינו מקסאמים שנפלו בעיר. הם באים להרוג, אבל אנחנו ממשיכים להאיר

חידת השורד השני- צרו את הניצחון בעזרת שני זוגות של מקלות.
(הפתרון הוא סימון של פעמיים v)

המסר השלישי - מאירים

ניתן להתחיל בשאלה הקשורה למסר השלישי -

האם אתם יודעים באיזה חומר מותר להשתמש להדלקת נרות חנוכה?

נרות שעווה ושמן זית | נרות וכל שמן שהוא אפילו שמן לרכב?

התשובה היא בלשון ההלכה "בכלשהו" הכי טוב בשמן זית, אבל בכל נר, בכל חומר בערה, אפשר להדליק נרות חנוכה.

וזה מביא אותנו למסר השלישי - אפשר להאיר בהמון דרכים! בחזית ובעורף. הלוחמים בחוד החנית, וגם מי שמתנדב אצל קשישים, מי שניקה מקלט בבניין, קטף תפוזים לחקלאים, התפלל למען החטופים והחיילים, השגיח על האחים בזמן האזעקה, לא משנה- כל מעשה קטן של אור, הוא חלק מפסיפס של אור גדול, של עם מאיר.

אפשר לבקש מתלמידים לשתף במעשים של אור שעשו במלחמה הזו, בקטנה או בגדולה.

אתגר השורד השלישי קשור לאור:

יש לכם 8 מקלות קצרים, ושניים ארוכים מהם עליכם להרכיב את אחד מסמלי החג, ששונה רק במעט מהרכיב המרכזי שבסמל המדינה. (חנוכיה)

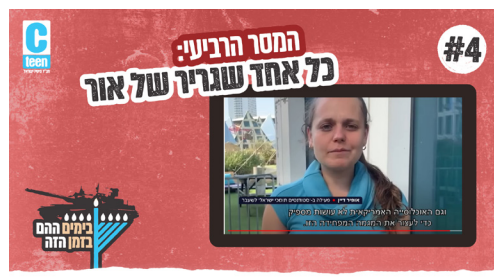

אור רביעי - להאיר החוצה

כמו שכולם יודעים את החנוכיה מניחים על פתח הדלת או החלון ומדליקים במקומות ציבוריים כדי לפרסם את נס החנוכה ברבים.

המנהג הזה מביא אותנו למסר הרביעי- צריך לפרסם את האור של עם ישראל. ומי הנציג של ישראל בעיר, בארץ, בעולם? לא רק שר החוץ ושגריר ישראל באו"ם, אני, אתה ואת. אם נרצה או לא נרצה כל אחד מאיתנו הוא חלק מעם ישראל, וככזה, גם נציג של עם ישראל כלפי חוץ בהווה או בעתיד.

ניתן לצפות בסטודנטית שנקלעה לסיטואציה של אנטישמיות ומשמשת שגרירה של אור.

חידת השורד הרביעי עם ארבע מקלות, התשובה היא החלון.

לסיום

נזמין את התלמידים בזמן הדלקת נרות על המסרים האלה, למה הם התחברו, מה הנרות מספרים להם?

נעמוד להדלקת נרות חנוכה (באם מתאים), ו/או נאמר גם פרק תהילים לזכות חיילי צה"ל, לרפואת הפצועים וע"נ הנרצחים.

